

• К А Т Е Д Р А •
**СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА
И ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ**

К О Н С П Е К Т
ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА, ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕТО,
СОЦИАЛНО И ЗДРАВНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО
за специалностите «Медицинска сестра» и «Акушерка»

Утвърдил:

Проф. д-р Р. Стефанов, дм
Ръководител катедра

I. СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕТО

1. Социалната медицина като наука: зараждане, развитие, предмет, задачи и методи.
2. Същност и значение на социалната етиология, социалната профилактика, социалната терапия и социалната рехабилитация на заболяванията.
3. Индивидуално здраве. Критерии за здраве и болест. Класификации на здраве.
4. Групово и обществено здраве: определение и основни групи показатели; фактори и тенденции на груповото и обществено здраве.
5. Детерминанти на здравето. Здравни индикатори.
6. Медицинска демография – историческо развитие, раздели. Модел на демографски преход. Демографска политика. Семейно планиране.
7. Медицинска демография. Механично движение на населението – същност, видове, здравни аспекти.
8. Медицинска демография. Естествено движение на населението – раждаемост, смъртност, естествен прираст. Показатели
9. Физическо развитие. Акцелерация.
10. Епидемиология – определение, задачи, методи. Естествена история на заболяването
11. Епидемиологични проучвания – наблюдателни проучвания.
12. Епидемиологични проучвания – експериментални проучвания.
13. Рискови фактори, причинност. Критерий на Брадфорд – Хил.
14. Заболеваемост и болестност – определение. Източници и методи за изучаване. Показатели. Международна класификация на болестите. Оценка на риска
15. Системи на здравеопазване – видове, предимства и недостатъци.

16. Международно сътрудничество в здравеопазването. СЗО. Програми и приоритети.
17. Здравна политика на Европейския съюз. Програми и приоритети.
18. Здравен мениджмънт – основни принципи. Мениджмънт на човешките ресурси.
19. Мениджмънт на финансовите ресурси. Управленски екип. Мениджмънт на организационната промяна.
20. Медико-социални проблеми на жената и майчинството. Програма „Майчино здравеопазване“ на НЗОК.
21. Програма „Детско здравеопазване“ на НЗОК.
22. Промоция на здравето – историческо развитие, принципи. Хартата на Отава.
23. Промоция на здравето – предпоставки, цел и задачи.
24. Първична, вторична и третична профилактика.
25. Програма за промоция на здравето. Промоция на здравето в болниците.

II. СОЦИАЛНО И ЗДРАВНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

1. Понятие за социално законодателство. Държавна политика в социалната област. Централни и местни органи на управление. Основни нормативни актове в социалната област.
2. Обща характеристика на дейностите по социално подпомагане. Социални помощи. Органи на социалното подпомагане. Финансиране на социалното подпомагане.
3. Обща характеристика на дейностите по социална закрила на хората с увреждания. Лична помощ. Органи за предоставяне на лична помощ. Доставчици и ползватели на лична помощ. Асистенти за предоставяне на лична помощ. Финансиране на личната помощ.
4. Обща характеристика на социалните услуги. Класификация и видове социални услуги. Държавни органи в областта на социалните услуги. Доставчици и потребители на социални услуги. Финансиране и заплащане на социалните услуги.
5. Обща характеристика на дейностите по закрила на детето. Права на детето. Органи по закрила на детето и основни правомощия.
6. Мерки за закрила на детето. Класификация и видове. Компетентни органи и задължени лица във връзка с осъществяване на мерките за закрила на детето.
7. Понятие за здравно законодателство. Държавна политика в здравеопазването. Конституционни принципи на здравеопазването в Република България. Обща характеристика на дейностите, свързани с опазването и възстановяването на здравето на човека – видове.
8. Национална система за здравеопазване. Централни и местни органи на управление. Основни нормативни актове в областта на здравеопазването.

9. Правен режим на държавния здравен контрол. Система на държавния здравен контрол. Централни и местни органи. Правомощия.
10. Правни механизми за достъп до медицинска помощ. Правен режим на задължителното здравно осигуряване. Правен режим на здравното застраховане.
11. Основни права и задължения на пациента. Правото на информация на пациента и предоставяне на информирано съгласие.
12. Лечебни заведения. Понятие и класификация. Режим за създаване, регистрация, разрешаване на дейността на лечебните заведения.
13. Лечебни заведения за извъболнична помощ – видове, структура и дейност.
14. Лечебни заведения за болнична помощ – видове, структура и дейност.
15. Лечебни заведения със специфичен предмет на дейност – видове, структура и дейност.
16. Здравни заведения - видове и дейност.

Литература:

1. Стефанов Р. Социална медицина: подходи за обучение и модели 2011 от секцията на катедра „Социална медицина и обществено здраве“, МУ-Пловдив.).
2. Лекционен курс по Социална медицина (от секцията на катедра „Социална медицина и обществено здраве“, МУ-Пловдив.)
3. Социална медицина-Плевен, 2015-2018 г. под редакцията на проф. д-р Гена Грънчарова, д.м.
4. Мавров М. Правният институт на информираното съгласие на пациента. Издателство Stovi Group Bulgaria, 2018 г., 243 с., ISBN 978-619-7336-03-0.

Приет на КС с Протоکل № 3 / 07.02.2024г.